

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-03-15
Besvaras senast
2016-04-11

Till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:493 Ettåriga uppehållstillstånd

Höstens migrationspolitiska överenskommelse mellan regeringen och allianspartierna innebar bland annat att treåriga tillfälliga uppehållstillstånd skulle införas som huvudregel. De tillfälliga uppehållstillstånden skulle omvandlas till permanenta om skyddsskäl kvarstår efter tre år eller om personen i fråga kunde visa på en taxerad inkomst på en nivå som det går att försörja sig på vid tillfället då det tillfälliga uppehållstillståndet löpt ut. I praktiken innebar överenskommelsen således att en person som fått tillfälligt uppehållstillstånd skulle få tre år på sig att komma i sysselsättning för att få möjlighet att stanna i Sverige.

Dagens etableringssystem innebär att en person som fått uppehållstillstånd tillsammans med Arbetsförmedlingen tar fram en så kallad etableringsplan. Planen gäller i princip i två år men det är inte ovanligt att personen i fråga efter den tiden är kvar i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Regeringen går nu fram med förslag om en mer restriktiv asyllagstiftning som kraftigt kommer att försvåra för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden. Regeringens förslag innebär att gruppen alternativt skyddsbehövande, till exempel syrier, i princip ges ettåriga uppehållstillstånd. Och följden blir att Arbetsförmedlingen bara får lägga upp en etableringsplan på ett år för en person som flytt från krigets Syrien. Etableringsreformen riskerar att försämrats och de som drabbas hårdast är de nyanlända.

Det finns en stor risk att ettåriga uppehållstillstånd kommer att försvåra integrationen i Sverige. Statsrådet Ylva Johansson har tidigare sagt att nyanlända ska jobba inom två år, vilket självklart låter positivt. Och nu verkar regeringen ha höjt ambitionen ytterligare det vill säga att nyanlända inom ett år ska lyckas få ett jobb. Men frågan är hur realistiskt detta är.

Erfarenheten visar att det är svårt att på endast ett år vara redo för svensk arbetsmarknad. Samhället måste ge individen realistiska förutsättningar genom språk, validering och utbildning och det tar självklart olika lång tid beroende på varje människas förutsättningar och erfarenheter. Bara att få rätt insatser på plats kan ta tid med svensk myndighetsbyråkrati och dagens långa handläggningstider. Arbetsförmedlingen konstaterar att om ledtiderna från beslut om uppehållstillstånd till beslut om etableringsplan fortsätter att ligga på dagens nivåer innebär det att flertalet av de med ettåriga uppehållstillstånd

skulle få etableringsplaner som är betydligt kortare än ett år.

Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson har numera rollen som integrationsminister.

Jag vill ställa följande frågor:

1. Hur anser ministern att den nya restriktiva asyllagstiftningen och framför allt reglerna om ettåriga uppehållstillstånd är förenligt med realistiska möjligheter för nyanlända att på kort tid etablera sig på svensk arbetsmarknad?
2. Vad gör ministern för konsekvensanalys avseende regeringens lagförslag om ettåriga uppehållstillstånd och möjligheten för nyanlända att få bra och långsiktiga förutsättningar att etableras i samhället?
3. Hur kommer ministerns arbete med de så kallade snabbspåren att påverkas av de ettåriga uppehållstillstånden?

.....

Fredrik Malm (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors